

La guerra del Golf, episodi III

L'amenaça d'una altra guerra torna a planar sobre les aigües del golf Pèrsic. El proper 21 de febrer expira l'ultimàtum donat per les Nacions Unides a l'Iran perquè aturi el programa d'enriquiment d'urani. Alguns indicis mostren que després d'aquesta data els Estats Units podrien engegar un atac per destruir les centrals nuclears iranianes.

Les sospites sobre un possible atac dels Estats Units contra l'Iran s'incrementen a mesura que s'acosta el 21 de febrer. Aquesta és la data límit imposada pel Consell de Seguretat de les Nacions Unides, en una resolució aprovada el desembre del 2006, per intentar forçar el règim iranià a aturar el seu programa d'enriquiment d'urani; un ultimàtum que, ara per ara, el Govern presidit per Mahmud Ahmadinejad no sembla disposat a escoltar. Per acabar-ho d'adobar, el Govern de

Washington assegura que l'Iran dóna suport als insurgents sunnites iraquians i els facilita explosius per perpetrar atemptats contra l'exèrcit nord-americà desplegat a l'Iraq, cosa que genera més motius per pensar que els Estats Units vulguin llançar una ofensiva contra els iranianes. El president George Bush, de fet, en una entrevista emesa per una emissora de ràdio pública nord-americana a final de gener, ho va advertir explícitament: "Si l'Iran augmenta les seves accions militars a l'Iraq contra les

nostres tropes, o bé contra iraquians innocents, respondrem contundentment", va dir en aquesta ocasió. En aquest sentit, el segrest d'un dels secretaris de l'ambaixada iraniana a Bagdad, el dimarts de la setmana passada, en què, segons sembla, hi podrien haver estat implicades les forces dels Estats Units, significa un pas més en l'escalada de la tensió a la regió.

En qualsevol cas, els missatges que al llarg de les darreres setmanes han llançat alguns dels màxims dirigents dels Estats Units donen a entendre que, al darrere de tot, es belluga alguna cosa. Així, la secretària d'Estat del Govern dels Estats Units, Condoleezza Rice, poc abans del viatge que va fer al Pròxim Orient a mitjan mes de gener, feia algunes declaracions confuses o, si més no, ambigües sobre una possible acció militar contra l'Iran. Rice va assegurar que l'estratègia dels Estats Units al Pròxim Orient era en fase "d'evolució" per fer front al comportament "desestabilitzador" de l'Iran. Posteriorment, en una entrevista al setmanari alemany *Der Spiegel* (vegeu el número 1.181 d'EL TEMPS), la secretària d'Estat nord-americana acusa a l'Iran de la situació que es viu a la regió i, malgrat que descartava la invasió, advertia que no permetrien que el règim iranià continués amb les activitats que perjudiquen els Estats Units. En una línia semblant, el conseller de Seguretat d'aquest país, Stephen

Una guerrilla naval per lluitar contra els grans portaavions

Segons diversos informes fets públics per experts en el Pròxim Orient de Washington, en aquests moments l'única resposta que l'Iran podria donar a la poderosa maquinària de guerra dels Estats Units hauria de recórrer a una estratègia naval basada en petites embarcacions lleugeres proveïdes de míssils que podrien atacar de manera ràpida els grans vaixells de la flota nord-americana; és a dir, una mena de guerrilla naval. De fet, segons els experts, en els darrers deu anys l'Iran ha concentrat el seu pressupost militar en la força naval, per tant, no disposa d'una força terrestre moderna. Al contrari, algunes fonts indiquen que l'equipament de l'exèrcit de terra iranià és del tot obsolet i els seus soldats desconeixen les tècniques militars modernes. Encara és més, l'Iran va perdre el 60% de les seves divisions de blindats en la guerra que els va enfrontar amb l'Iraq als anys vuitanta i des d'aleshores ençà aquestes no han estat renovades.

Per tant, la modernització de la força militar iraniana es concentra, sobretot, en la força naval i en les bateries de míssils, la major part adquirides a Rússia. En aquest sentit, l'estratègia de combinar les modernes tecnologies de guerra amb les antigues tàctiques guerrilleres va ser, de fet, experimentada amb èxit per les milícies de Hezbollah, amb el suport tecnològic de l'Iran, al sud del Líban durant la guerra que els va enfrontar a Israel l'estiu de l'any passat. Aquesta vegada, el principal focus del conflicte podria situar-se a l'estret d'Ormuz, el punt d'entrada al golf Pèrsic. Si els Estats Units colpegen l'Iran, aquest país podria respondre atacant els seus vaixells en aquest estret, cosa que, a la vegada, tindria un fort impacte internacional, ja que barrar l'estret d'Ormuz significa interrompre gran part del trànsit mundial de petroliers.

El règim iranià ha volgut donar mostres de la seva capacitat militar amb accions com el llançament de míssils de mitjà i llarg abast des de plataformes mòbils, fet al desert dels afores de la ciutat de Qom el passat mes de novembre.

J. Hadley, explicava fa uns dies a la cadena televisiva NBC que els Estats Units resistirien les temptatives de l'Iran de voler imposar la seva hegemonia a la regió i no negava, en una entrevista en una altra cadena poc després, que el seu govern estigués disposat a envair l'Iran.

La carta dels generals. Possiblement, però, l'indici que més faci pensar que la cosa va de veres és la carta que tres antics generals de l'exèrcit dels Estats Units van publicar en l'edició dominical del diari anglès *The Times* el passat 4 de febrer. Els tres militars advertien de les "desastroses conseqüències" que tindria per al Pròxim Orient i per a les tropes nord-americanes desplegades a l'Iraq, un atac contra l'Iran, a la vegada que assenyalaven que la crisi al voltant del programa nuclear iranià havia de ser resolta per mitjans diplomàtics. Curiosament, l'endemà mateix de la publicació d'aquesta carta un seguit d'influents associacions britàniques, entre les quals hi havia els

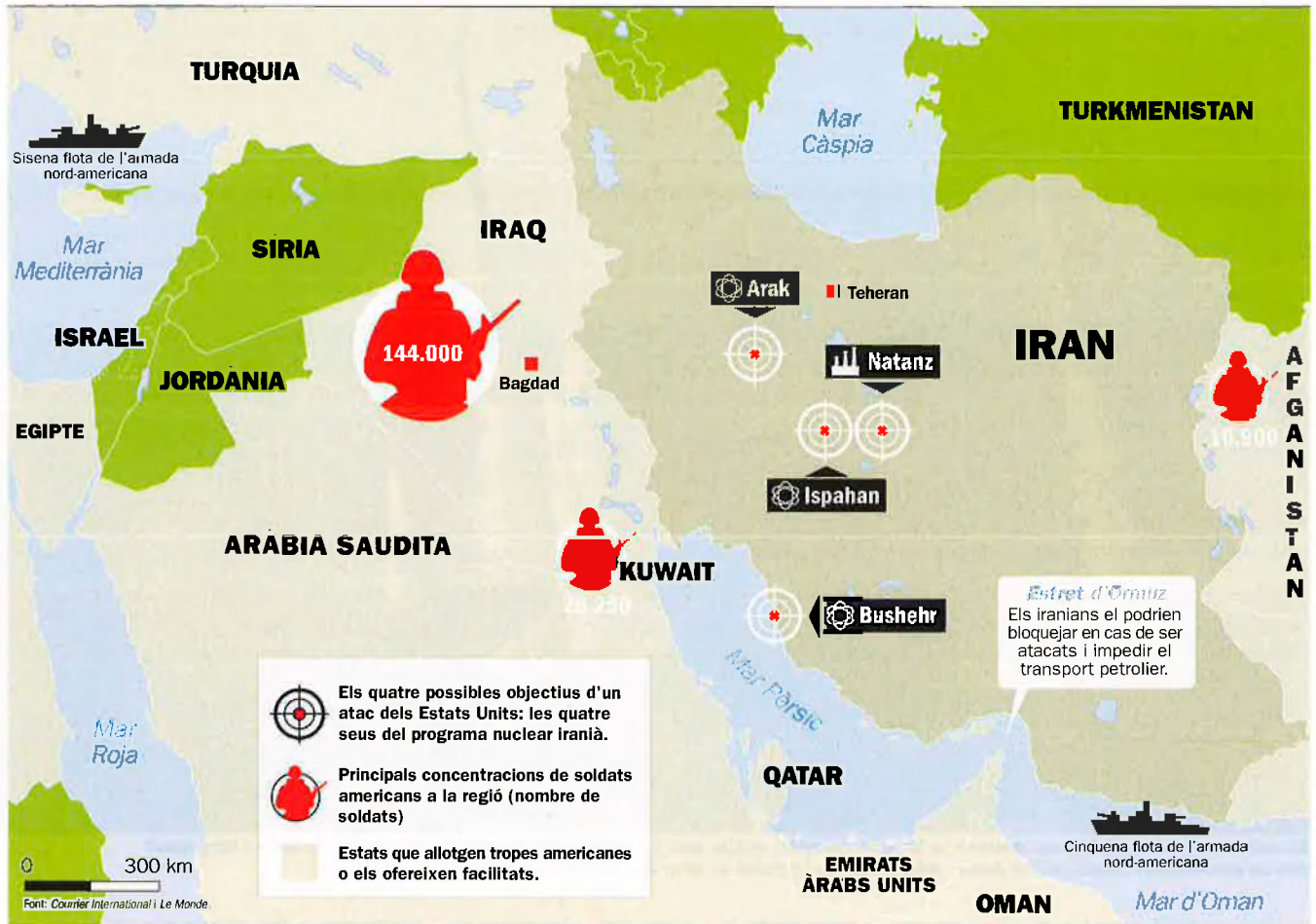
tres sindicats principals, presentaven una petició al primer ministre Tony Blair per demanar-li que fes un esforç per convèncer el president George Bush de no engegar una acció militar contra l'Iran. Davant de tot això, a mitjan setmana passada Tony Blair assegurava rotundament, davant d'un grup de parlamentaris britànics, que no existeix cap pla per atacar l'Iran. "Ningú no ha parlat d'una intervenció militar contra l'Iran, tot i que la gent està cada cop més alarmada per l'estratègia que sembla que segueix aquest país", va dir el primer ministre britànic.

Atac per mar. Coincidint amb l'inici del viatge de Condoleezza Rice pel Pròxim Orient, a mitjan mes de gener passat, el diari *Arab Times*, amb seu a Kuwait, assegurava, atribuint la informació a fonts properes al Govern dels Estats Units, que el president George Bush ja ha acordat els detalls de l'atac contra l'Iran amb els membres més prominents del seu Govern. Segons aquest diari, l'atac es llançarà des del

mar abans del proper mes d'abril i inclourà un fort desplegament de bateries antimíssils Patriot per protegir els països aliats dels Estats Units a la regió d'una possible resposta iraniana. En aquest sentit, val a dir que, a més de l'anunci de l'enviament d'un nou contingent de 20.000 soldats a l'Iraq, els Estats Units han enviat un altre portaavions al golf Pèrsic que es reunirà properament amb la flota que ja hi ha desplegada.

No obstant això, a pesar d'aquests indicis, el passat 3 de febrer el ministre d'Exteriors de Rússia, Sergei Lavrov, de retorn d'un viatge a Washington per entrevistar-se amb Condoleezza Rice i altres dirigents, va declarar que els Estats Units li havien assegurat que no tenen cap pla per atacar l'Iran i que les forces enviades anaven destinades a estabilitzar la situació. Aquestes declaracions, però, contrasten amb la confirmació feta fa unes setmanes pel ministre de Defensa, Sergei Ivanov, que Rússia ha proporcionat bateries antimíssils a l'Iran per defensar-se d'un

Els objectius de l'exèrcit dels Estats Units a l'Iran

Els temors israelians

L'atac dels Estats Units contra l'Iran podria rebre el suport d'Israel. De fet, les contínues amenaces del president Mahmud Ahmadinejad per "esborrar Israel del mapa" han fet augmentar els temors dels israelians. Una enquesta feta el passat mes de desembre pel diari *Maariv* va mostrar que dos terços dels israelians estan convençuts que l'Iran vol desenvolupar la bomba atòmica per destruir Israel. En aquest context, tampoc passen despercebudes les declaracions fetes pel primer ministre israelià, Ehud Olmert, insinuant un reconeixement de la capacitat nuclear del seu país. Cal recordar que, a pesar que és sabut que Israel posseeix des de fa temps la bomba atòmica, el Govern israelià mai no ho ha reconegut oficialment. A més d'això, una informació publicada també pel *Sunday Times* fa unes setmanes assegurava que l'aviació israeliana havia fet pràctiques al Mediterrani per preparar un possible atac amb armament nuclear contra les centrals nuclears iranianes, la majoria subterrànies per evitar de ser destruïdes. Tot i que això va ser desmentit, no seria, de fet, la primera vegada que Israel, davant una amenaça d'aquest tipus, llança una operació semblant. Ho va fer l'any 1981 contra el reactor nuclear d'Osirak, a l'Iraq.

possible atac. Cal recordar també que Rússia dona suport tecnològic a l'Iran per desenvolupar el seu programa nuclear i que un gran nombre de tècnics

russos treballen en la construcció dels reactors nuclears iranianes.

Mentrestant, el desafiament del president Ahmadinejad continua endavant.

El líder iranià, deu dies abans que expirés el termini fixat per l'ONU, mantenia el seu pols amb l'Agència Internacional de l'Energia Atòmica pel que fa a les inspeccions. Tot i que l'Iran ha accedit a mostrar les centrals nuclears als inspectors, hi ha sospites que part del programa nuclear iranià pot amagar-se en algun lloc secret. A més d'això, en el moment de tancar aquesta edició estava previst que el diumenge dia 11 de febrer, coincidint amb la celebració de l'aniversari de la revolució islàmica del 1979, l'Iran fes una demostració, amb intencions propagandístiques, dels avenços aconseguits en el seu programa nuclear. Tot i que l'Iran assegura que vol l'energia atòmica per a usos civils, la comunitat internacional dubta que un país que té unes enormes reserves de gas i petroli vulgui desenvolupar la tecnologia nuclear per a fins que no siguin militars.

Xevi Camprubí